

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: li.rs.l.remisser@regeringskansliet.se

Yttrande över Statskontorets rapport Hund under kontroll och promemorian - komplettering till rapporten

Ert dnr: LI2024/01332

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar Statskontorets rapport om utvärdering av länsstyrelsernas och Polismyndighetens verksamhet enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) samt den verksamhet som gäller omedelbara omhändertaganden av djur och handräckning enligt djurskyddslagen (2018:1192).

- Med ökade arbetsuppgifter för länsstyrelserna, exempelvis förslås möjligheten att följa upp meddelade beslut genom tillsynsbesök, följer mer arbetstid och därmed ökade kostnader. Statskontorets förslag innebär att ökade arbetskostnader inte är finansierade.
- Länsstyrelsen anser att det snarast bör återinföras att vissa beslutstyper i djurskyddslagslagen får gälla omedelbart även om de överklagas, vilket togs bort 2018 i den nya djurskyddsförordningen (2019:66).
- Det behöver även tydliggöras mot Polismyndigheten att de inte ska bedöma länsstyrelsernas begäran om handräckning i sak och att handräckning inte enbart ska beviljas när det föreligger risk för hot och våld utan även vid intrång i djurutrymmen utan djurhållares samtycke.

- Vidare anser Länsstyrelsen att det inte finns behov av att införa tillfälligt omhändertagande av hund enligt tillsynslagen i syfte att mentalbesiktning den eftersom det räcker med att använda gällande 11 § tillsynlagen för samma syfte. Inte heller bör uppkomna kostnader i samband med beslut om tillfälligt omhändertagande belasta länsstyrelsernas förvaltningsanslag.

A. Statskontorets rapport

Länsstyrelsen lämnar nedan sina synpunkter på Statskontorets bedömningar och förslag i rapporten och på promemorian om komplettering av rapporten.

Länsstyrelsen tillstyrker Statskontorets förslag riktade till Polismyndigheten.

1.2.1 Positivt att länsstyrelserna tar initiativ till att skapa bättre gemensamma system för att hantera djurärenden

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

1.2.2 Länsstyrelserna bör ensa sitt beslutsfattande och öka sin tillgänglighet

Om handboken juridiskt kan kvalitetssäkras och accepteras av alla länsstyrelser så kommer beslutsfattandet kunna ensas i stor utsträckning. Det kommer dock alltid att förekomma omständigheter som är svåra att förutse och ta höjd för i ett beslutsstöd. Den typen av variationer kan förhoppningsvis omhändertas med hjälp av de handläggarträffar som länsstyrelserna har ambitionen att hålla två gånger om året.

Angående tillgängligheten har Länsstyrelsen resursbrevlåda (e-post), direktnummer och länsstyrelsernas gemensamma växeltelefoni som alltid kan koppla fram samtal, vilket innebär att handläggare alltid är tillgängliga under kontorstid för Polismyndigheten. Länsstyrelsen anser dock att det bör finnas vissa begränsningar i tillgängligheten för allmänheten genom telefontider så att handläggarna har möjlighet att arbeta ostört när så krävs samt att tillgänglighetsfrågan behöver belysas ur ett arbetsmiljöperspektiv.

1.2.3 Länsstyrelserna bör se till att verksamheten enligt tillsynslagen får tillräckligt med resurser

Handläggning av ärenden enligt tillsynslagen är i stort sett händelsestyrt arbete, vilket innebär att det kan vara svårt att förutse hur mycket resurser som kommer att krävas. Eftersom området

saknar nationella mål, styrtal (indikatorer) och andra parametrar som kan behövas för att följa upp, utvärdera och jämföra arbetet på nationell nivå, går det inte i nuläget att säga något om huruvida länsstyrelserna når upp till, eller avviker från, förväntad måluppfyllnad. Vad som är tillräckliga resurser för området går därför inte att säga i dagsläget, utan måste ställas i relation till vilka mål länsstyrelserna ska eftersträva att uppnå. Resurser prioriteras lägre i ett verksamhetsområde som saknar tydliga krav på prestation och återrapportering. Medel som fördelas till länsstyrelserna för att användas inom verksamheten enligt tillsynslagen kan dessutom behöva krav på särskild redovisning för att de ska komma avsedd verksamhet till nytta och användas på ett likartat sätt hos länsstyrelserna.

Länsstyrelsen prioriterar dock sin verksamhet enligt tillsynslagen och har en genomsnittlig handläggningstid på 28 dagar per ärende, vilket bedöms som tillfredställande, i förhållande till uppsatta mål gällande handläggningstider i andra typer av ärenden.

1.2.4 Länsstyrelserna bör motivera tydligare när de begär handräckning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget trots att de flesta begäran om handräckningar är tillräckligt utförligt motiverade enligt Statskontorets rapport.

1.2.5 Länsstyrelserna bör pröva Polismyndighetens beslut skyndsamt och på ett likartat sätt

Förslaget måste ses i relation till kostnadsansvaret. Om Polismyndighetens kostnadsansvar läggs på länsstyrelserna i enlighet med förslaget på lagstiftningsförändring bör skyndsamhetsaspekten inte spela lika stor roll. Förvaltningslagens krav på kommunikering är viktig för rättssäkerheten och det är kommunikeringen som påverkar hur skyndsamt en prövning kan ske. Länsstyrelserna har tidigare diskuterat denna fråga och kommit fram till att fem arbetsdagar är rimlig tid för kommunikering.

1.2.6 Länsstyrelserna bör återkoppla bättre till Polismyndigheten om hur de har fattat beslut efter mentalbesiktning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

1.2.7 Länsstyrelserna bör säkerställa att omhändertaganden och transport ingår i upphandling av djurhem och att djurhemmen finns på rimliga avstånd

Länsstyrelserna kan ställa upp krav i sina upphandlingar att djurhem ska erbjuda tjänster gällande omhändertaganden och transport, samt

applicera en närhetsprincip. Att ställa upp dessa krav är dock inte synonymt med att länsstyrelserna kan säkerställa att djurhemmen har dessa tjänster. Det förutsätter att det i dag finns djurhem som kan erbjuda tjänsterna, vilket inte är något som länsstyrelserna råder över. Det är få djurhem som lämnar in anbud vid upphandlingar beroende bland annat på kapacitetsbrist och att de ska var tillgängliga dygnet runt för att de ska kunna ta hand om omhändertagna djur. Resultatet kan bli att länsstyrelserna inte kan upphandla djurhem alls.

Angående närhetsprincipen så råder det stora geografiska skillnader mellan länen och därmed också vad som ska anses vara ett rimligt avstånd. Ett rimligt avstånd till en länsstyrelses kontor är inte liktydigt med ett rimligt avstånd till de djurhållare som är föremål för länsstyrelsens beslut om omhändertagande. Länsstyrelsen ställer krav på ett djurhems inställelsetid, hos oss inom tre timmar, då det skapar mer flexibilitet i upphandlingen.

1.3.2 Polismyndigheten bör fortsätta att ge handräckning på länsstyrelsens begäran

Länsstyrelsen anser att det finns ett stort behov av att tydliggöra för Polismyndigheten att de inte ska bedöma i sak länsstyrelsernas begäran om handräckning och att handräckning inte enbart ska beviljas när det föreligger risk för hot och våld. Det har hänt att Polismyndigheten nekat handräckning med hänvisning till 10 § polislagen när Länsstyrelsen behöver beträda ett djurutrymme utan djurhållarens samtycke och att det samtidigt inte finns risk för hot och våld. Dels finns det då risk för att länsstyrelsen begår hemfridsbrott utan polisiär närvaro när djurägaren inte gett sitt samtycke, dels finns det risk för att bli beskyld för att ha stulit eller haft sönder något.

1.4.1 Länsstyrelserna behöver bättre förutsättningar för att utreda och följa upp beslut enligt tillsynslagen

Länsstyrelsen tillstyrker detta nya kapitel i tillsynslagen och ser positivt på samtliga förslag under rubriken.

Förslaget ger länsstyrelserna en större flexibilitet att välja bästa möjliga sätt att följa upp meddelade beslut. Det skapar förutsättningar för bättre beslut och gynnar rättssäkerheten. Det tillåter dessutom länsstyrelserna att prioritera ärenden och resurser därefter eftersom det inte är formulerat som en skyldighet/ett krav att genomföra tillsyn. Länsstyrelsen kan då välja att genomföra tillsyn när vi bedömer att det kan tillföra ärendet något.

Dock vill länsstyrelsen påpeka att majoriteten av inkomna anmälningar skrivs av med anledning av att det ofta råder delade meningar från de inblandade parterna om vad som har hänt. Ofta har målsägande inte blivit biten, men det uppfattas så, kanske har blivit rädd eller fått en skråma efter en hundklo medan hundägaren påstår motsatsen, t o m att ingenting överhuvudtaget hände. Ofta står då ord mot ord. Anmälan kan inte utredas vidare och ärendet skrivs därför av. Den inträffade händelsen, som redan har skett, går inte heller att följa upp genom ett besök. Att ge utökade möjligheter att utreda anmälningar skulle därför inte tillföra något i dessa ärenden. Det har inte i Statskontorets rapport angetts vilka verktyg eller förslag på utökade möjligheter som kan tillföras.

Se Länsstyrelsens synpunkter om tillfälliga omhändertagande nedan under B. Promemoria – Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll 1.1.

1.4.2 Myndigheterna behöver bättre verktyg för att kunna agera skyndsamt när djur behöver omhändertas

Länsstyrelserna bör få möjlighet att besluta om omedelbara omhändertaganden enligt tillsynslagen

Länsstyrelserna kommer inte att kunna bedriva akut uttryckningsverksamhet i jämförelse med Polismyndigheten vid en pågående hundattack även om länsstyrelserna ges möjlighet till att besluta om omedelbara omhändertaganden enligt tillsynslagen. Det saknas resonemang i Statskontorets rapport om hur lång tidsdräkten är för akuta situationer. Länsstyrelsen anser att en akut situation åtminstone uppstår när en hundattack pågår. När en hundattack sker, sker den ofta under en kort tid, dvs. under en akut fas. Länsstyrelsen uppfattar det som att det är då beslut om omedelbara omhändertaganden kan meddelas genom att Polismyndigheten kallas till platsen. Frågan är i så fall hur lång tid efter attacken den akuta fasen pågår? Efter att hundattacken är över och hunden därefter har förvunnit från platsen och att det i rådande stund kan vara oklart vem den attackerade hunden tillhör gör det svårt avgöra hur länge den akuta fasen pågår. Länsstyrelsen kan inte se vilka andra typer av situationer, förutom hundattacker, som skulle leda till omedelbart omhändertagande enligt tillsynslagen. Förrymda hundar kan ju tas om hand av Polismyndigheten med stöd av lagen om hittegods.

Myndigheterna bör få bättre möjligheter att omhänderta djur som hålls i strid med hund- eller djurförbud

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men vill dock betona att beslut om att omedelbart omhänderta en hund enligt tillsynslagen och djur enligt djurskyddslagen på grund av att ett hund- eller djurförbud överträds måste kunna gälla omedelbart även om beslutet överklagas. Det är inte hållbart att ett sådant beslut får verkställas först efter att överklagandetiden av beslutet har passerat, dvs. att beslutet har vunnit laga kraft. Beslutet riskerar att förlora sitt syfte genom att djuren under tiden göms undan. Länsstyrelsen föreslår att det bör framgå av tillsynslagen och djurskyddslagstiftningen att sådana beslut gäller omedelbart även om de överklagas om inte något annat beslutas. Att med stöd av 35 § förvaltningslagen (2017:900) besluta om detta ger inte länsstyrelserna den tillräckliga möjligheten att verkligen omedelbart omhänderta ett djur med stöd av djurskyddslagen om djurhållaren överträder sitt djurförbud om det inte är utsatt för lidande. Det har förvaltningsrättsliga domar visat.

1.4.3 Länsstyrelsernas beslut enligt djurskyddslagen bör träda i kraft omedelbart

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att regeringen snarast bör återinföra bestämmelsen i djurskyddsförordningen om att länsstyrelsernas beslut får verkställas omedelbart. Det har blivit ett stort problem för länsstyrelserna att inte kunna verkställa beslut om djurförbud, omhändertagande av djur och vad som ska ske med omhändertagna djur omedelbart även om de överklagas efter att denna bestämmelse 2018 togs bort i den nya djurskyddsförordningen. Att låta dessa beslut vinna laga kraft innan de kan verkställas kan ta mycket lång tid, särskilt om sådana beslut överklagas. Klaganden kan alltid begära inhibition av beslut som gäller omedelbart, men som länsstyrelsen ser det, så skyndar det då på prövningen i sak hos förvaltningsdomstolarna om det införs igen i djurskyddslagstiftningen. Att med stöd av 35 § förvaltningslagen besluta detta ger inte länsstyrelserna tillräcklig möjlighet att verkligen omedelbart omhänderta ett djur med stöd av djurskyddslagen om djurhållaren överträder sitt djurförbud om det inte är utsatt för lidande.

1.5 Myndigheterna bör utveckla fungerande och hållbara samverkansstrukturer

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och bedömer att arbete i enlighet med förslaget redan bedrivs både på nationell och regional nivå.

1.6.2 Länsstyrelserna bör få hela kostnadsansvaret för omhändertagna hundar och djur

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Kostnadsansvaret ska gälla genast efter att Polismyndigheten har fattat beslut om omedelbart omhändertagande. Länsstyrelserna kommer då att ha ansvar för att återkräva samtliga kostnader från djurägaren.

1.6.3 Regeringen bör överväga att utreda om överträdelser av tillsynslagen bör beläggas med sanktionsavgift

Länsstyrelsen avstyrker förslaget. Att avkriminalisera överträdelser av tillsynslagen kommer att innebära att länsstyrelserna ska göra den utredning som Polismyndigheten gör idag. Detta kräver utökade resurser och utökad utredningskompetens för att uppnå de krav som krävs för att kunna besluta om sanktionsavgift. Sanktionsväxling har diskuterats inom ramen för djurskyddslagstiftningen men där har ingen förändring kunnat genomföras. Länsstyrelsen ser ingen möjlighet att införa sanktionsavgift inom området tillsynslagen. För att ersätta straff när det handlar om överträdelser av tillsynslagen måste dessa var lätta att konstatera utan att länsstyrelserna behöver genomföra en mer ingående utredning, som exempelvis inom andra kontrollområden om det finns ett tillstånd för en verksamhet eller inte eller om det finns upprättad journal för en genomförd åtgärd i en verksamhet. Överträdelser enligt tillsynslagen är allt för svårutredda för att sanktionsavgifter för överträdelser ska kunna införas.

1.7 Regeringen bör stärka sin styrning av verksamheten enligt tillsynslagen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

1.7.1 En länsstyrelse bör få i uppdrag att ta fram mål och följa upp verksamheten

Länsstyrelsen anser att detta är ett bra förslag men att det är svårt för en enskild länsstyrelse att lösa uppdraget med befintlig finansiering. Det behöver också vara tydligt huruvida den länsstyrelse som får uppdraget förväntas lösa det inom befintlig verksamhet eller om uppdraget ska hanteras i en egen organisation.

1.7.2 Regeringen bör samla och förstärka länsstyrelsernas samordning, stöd och vägledning för arbetet med tillsynslagen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och ser att detta förslag hänger ihop med förslaget 1.7.1. Ett steg i denna riktning är att utveckla länsstyrelsernas regleringsbrev för att tydliggöra regeringens förväntningar på länsstyrelsernas prestation inom området.

1.7.4 Regeringen behöver följa arbetet framöver

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

1.7.5 Myndigheterna behöver uppdatera sina stöd- och styrdokument utifrån Statskontorets förslag

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget delvis. Rapporten lyfter och pekar på flera saker som myndigheterna behöver utveckla samtidigt som det i vissa delar saknas djupare analys och förståelse för konsekvenserna av vissa av förslagen. Länsstyrelsen saknar en analys av de ekonomiska konsekvenserna som de ökande kraven på länsstyrelserna innebär samt reflektion över de förvaltningsrättsliga principerna som är viktiga i myndighetsutövningen.

B. Promemoria – Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll

3 Tillfälliga omhändertagande för mentalbesiktning**4 Avveckling av hundinnehav och omhändertagande enligt tillsynslagen****8 Författningskommentarer****8.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter****Omhändertagande av hundar**

Länsstyrelsen avstyrker förslaget. Länsstyrelsen anser att det redan finns stöd för omhändertagande av en hund för utredning av dess mentala status i den gällande 11 § tillsynslagen och ser därför inte syftet med att införa en ny typ av omhändertagande - tillfälligt omhändertagande. Lagstiftaren behöver se över syftet med förslaget gällande tillfälligt omhändertagande med hänvisning till det nämnda.

I praktiken fungerar det redan så idag att om länsstyrelsen bedömer att en hund behöver mentalbesiktigas på grund av ett angrepp mot en människa eller ett djur beslutas det om omhändertagande av hunden med stöd av 11 § tillsynslagen. Innan ett sådant beslut fattas har hundägaren getts möjlighet att yttra sig över handlingarna i ärendet och länsstyrelsens överväganden. Polismyndigheten kräver att beslutet om omhändertagande av hunden har verkställts innan en tid kan bokas för besiktning. I dagsläget dröjer det ibland upp till två veckor för att få en tid för att mentalbesiktiga en hund hos Polismyndigheten. Hunden ska därefter vara uppstallad flera dagar innan besiktningen samt vara veterinärundersökt inför besiktningen. Efter genomförd mentalbesiktning av hunden lämnar Polismyndigheten rekommendation om hunden bör lämnas tillbaka till hundägaren, omplaceras eller avlivas. Om rekommendationen är att hunden kan lämnas tillbaka till hundägaren upphävs beslutet om omhändertagande. De beslut om omhändertaganden av hund som meddelas idag för att utreda den mentala statusen hos en hund motsvarar det föreslagna "tillfälliga" omhändertagandet. Dessutom ökar den administrativa bördan hos länsstyrelserna om de ska fastställa sitt eget tillfälliga fattade beslut om omhändertagande genom ett ytterligare beslut med stöd av 11 § tillsynslagen.

Länsstyrelsen anser att kostnadsansvaret ska tillfalla hundägaren vid eventuellt införande av tillfälliga omhändertaganden. Kostnaderna för tillfälliga omhändertaganden är underskattade. Det är inte endast kostnad för Polismyndighetens mentalbesiktning som uppstår utan det tillkommer även kostnad för uppställningstiden, som kan uppgå till ett par veckor, transportkostnad och veterinärkostnad. Idag får hundägaren stå för kostnaderna även om ägaren får tillbaka sin hund efter utredning. Detta har prövats i förvaltningsrätten. Oavsett det är det svårt att försvara att dessa kostnader ska belasta länsstyrelsernas förvaltningsanslag.

11 b § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om omhändertagande med anledning av att hundförbud inte följs. Beslutet bör kunna verkställas omedelbart i samband med att länsstyrelsen vid kontroll konstaterar att hundförbudet inte följs. Det gör lagstiftningen mer verkningsfull och ändamålsenlig. Det finns annars en risk för att hunden göms undan om verkställighet av omhändertagande sker senare.

11 c § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Lagstiftaren bör även föra ett resonemang om den diskussion som kan uppstå med en person som har ett meddelat hundförbud enligt tillsynslagen och lever i ett hushåll med flera personer som inte har hundförbud. Personen kan föra över

hunden på dem och då kan inte länsstyrelserna omhänderta hunden. Det bör därför jämföras med resonemanget i förarbetena till djurskyddslagen att en person med djurförbud inte få ha det aktuella djurslaget i sin omedelbara närhet, dvs. i bostaden eller på fastigheten, med anledning en överhängande risk för skenöverlåtelse av djuret till personer i hushållet för att på så sätt få kvar djurslaget i sin närhet. Länsstyrelsen anser att resonemanget bör vara detsamma i tillsynslagen.

12 § och 12 a § Länsstyrelsen tillstyrker delvis förslaget men det bör även föras in i 12 a § att den omhändertagna hunden, utöver det som nämns i punkterna 1 och 2, även kan lämnas tillbaka till hundägaren efter utredning av Polismyndigheten och om de har rekommenderat denna möjlighet. Det förekommer att Polismyndigheten rekommenderar detta.

Mot bakgrund av Länsstyrelsens ovan nämnda åsikt om att tillfälligt omhändertagande inte tjänar något syfte i jämförelse med hur det fungerar idag med omhändertagande och mentalbesiktning med stöd av 11 § tillsynslagen anser Länsstyrelsen att i beslut om vad som ska hända med en omhändertagen hund räcker det med endast en typ av omhändertagandebeslut i de föreslagna 12 och 12 a §§. De omhändertaganden av hund som genomförs idag för att utreda den mentala statusen motsvarar det föreslagna "tillfälliga" omhändertagandet.

15, 15 a och 15b §§ Länsstyrelsen tillstyrker delvis förslaget. Länsstyrelsen ser inte vilka omständigheter som skulle leda till att ett hundförbud gäller under en viss tid för en person. Att meddela ett hundförbud som ska gälla tills vidare betyder inte att ett sådant beslut gäller för alltid utan kan upphävas efter ansökan av personen att få det upphävt efter prövning av länsstyrelsen. Således förordar Länsstyrelsen att ett sådant beslut endast ska gälla tills vidare.

Länsstyrelsen anser det som positivt att dela upp det i olika bestämmelser. Dock vill länsstyrelsen påpeka följande avseende förslaget. Språket i 15 a § punkten 1 bör ses över och ensas med hur det uttrycks i 9 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192). Av denna bestämmelse framgår att "Djurförbud ska dock inte beslutas om det är sannolikt att den omständighet som annars ska leda till djurförbud inte kommer att upprepas". Lydelsen bör därför bli "det är sannolikt att de omständigheter som annars ska leda till ett hundförbud inte kommer att upprepas". Det är risken för att de

omständigheter som ska leda till ett hundförbud upprepas som ska bedömas.

15 b § första stycket är krångligt formulerat. Lydelsen i förslaget innebär att föreläggandet som avses behöver specificera vilka hundar som ska avyttras. Lydelsen bör ändras till "Om den som ett hundförbud riktas mot äger eller håller en eller flera hundar, ska länsstyrelsen i samband med beslutet om hundförbud förelägga honom eller henne att inom en viss tid göra sig av med hunden eller hundarna."

Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen tillstyrker detta nya kapitel i tillsynslagen och ser positivt på samtliga förslag under rubriken.

Förslaget ger länsstyrelserna en större flexibilitet att välja bästa möjliga sätt att följa upp meddelade beslut. Det skapar förutsättningar för bättre beslut och gynnar rättssäkerheten. Det tillåter dessutom länsstyrelsen att prioritera ärenden och resurser därefter i och med att det inte är formulerat som en skyldighet att genomföra tillsyn. Det är enligt Länsstyrelsen positivt eftersom vi då kan välja att genomföra tillsyn då vi bedömer att det kan tillföra ärendet något.

Dock vill länsstyrelsen påpeka att majoriteten av inkomna anmälningar skrivs av med anledning av att det ofta råder delade meningar från de inblandade parterna om vad som har hänt. Ofta har målsägande inte blivit biten utan kanske blivit rädd eller fått en skräma efter en hundklo medan hundägaren påstår motsatsen, att ingenting hände. Ord står då mot ord. Anmälan kan inte utredas vidare och ärendet skrivs därför av. Den inträffade händelsen, som redan har skett, går inte heller att följa upp genom ett besök. Att ge utökade möjligheter att utreda anmälningar skulle därför inte tillföra något i dessa ärenden.

Länsstyrelsen saknar resonemang om hur eventuell tillsyn ska finansieras och skulle önska ett förtydligande till hur kostnaderna för tillsynen ska täckas. Ett tillsynsbesök innebär utöver kostnader i arbetstid, vilket medför mer personella resurser, även kostnader för transport och eventuellt annan fältutrustning.

5 Omhändertagande enligt djurskyddslagen och möjlighet för Polismyndigheten att besluta om avlivning

8.2 Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

9 kap. 6 § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att både Polismyndigheten och länsstyrelserna får besluta om att omedelbart omhänderta djur som hålls i strid med ett beslut om djurförbud. Personer som har djurförbud är ofta benägna att förflytta sig och sina djur för att undvika att göra sig av med dem och få dem omhändertagna. Det är inte ovanligt att bulvaner används för skenöverlåtelse av djur. Ändringen gör lagstiftningen mer effektiv och ändamålsenlig. Ett sådant beslut bör därför kunna verkställas omedelbart även om det överklagas, istället för som det är idag, att länsstyrelserna ska invänta att ett sådant beslut har vunnit laga kraft såvida djuret inte är utsatt för lidande.

9 kap. 6 a § Länsstyrelsen skulle gärna se ett förtydligande att om Polismyndigheten fattar beslut om omhändertagande, men länsstyrelsen beslutar att häva det, ska länsstyrelsen verkställa hävandet av beslutet. Det underlättar ansvarsfördelningen för det föreslagna kostnadsansvaret.

8 a § Länsstyrelsen anser att det är ett bra förtydligande att Polismyndigheten kan besluta att avliva djur under de förutsättningar som uppges. I promemorian tydliggörs det på ett bra sätt att det gäller även när en veterinär konstaterat att avlivning är nödvändigt men att djurhållarna motsätter sig. Det är allt vanligare att sjuka/skadade djur, som är i behov av avlivning, tas hem av djurhållaren. Resultatet är ofta att det krävs mer resurser från Länsstyrelsen, Polismyndigheten och veterinären för att avsluta ytterligare lidande, jämfört med om Polismyndigheten hade kunnat understödja veterinärens bedömning om avlivning direkt utanför kontorstid. I lagförslaget saknas dock förtydligande om vem som bär kostnadsansvaret för beslut enligt 8 a-b §§. Eftersom länsstyrelsen rimligtvis inte borde bli inkopplade i dessa ärenden innan besluten redan är verkställda, bör det vara tydligt om länsstyrelserna förväntas bära kostnadsansvaret för en annan myndighets beslut.

6 Länsstyrelserna tar över kostnadsansvar för omhändertagna djur

9 § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Det gör det tydligare för uppställningsplatser, veterinärer och hundägare som är föremål för besluten om kostnader. Det föreligger dock en viss oro då det i dag förekommer tillfällen då Polismyndigheten vidtar åtgärder gällande djur, utan att fatta beslut om omhändertagande. Därför bör det tydligt framgå att kostnadsansvaret gäller från Polismyndighetens beslutsdatum för omhändertagandet.

Länsstyrelsen vill särskilt trycka på att förslaget inte får innebära att Polismyndigheten omhändertar djur när de borde hanteras som hittegoods.

7 Konsekvenser

Länsstyrelsen håller inte med i bedömningen att ytterligare medel inte behöver tillföras. Länsstyrelsen prioriterar redan idag resurserna hårt mellan fler områden än tillsynslagen och djurskyddslagen. Detta leder ofta till att exempelvis kontroller inom primärproduktionen prioriteras ner då dessa anses mindre kontroversiella. En konsekvens av att inte tillföra mer medel kan med andra ord vara att resultatet inom andra kontrollområden försämras eftersom de är mindre kontroversiella och medialt intresseväckande än ärenden inom djurskydd och tillsynslagen. Brist på medel får inte medföra att länsstyrelserna tappar fokus från övriga delar av den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan.

Det finns en tydlig trend 2024 gällande ett ökat antal mentalbesiktningar. Om tillfälliga omhändertaganden används kommer dessa öka ytterligare och innebära en högre belastning för Polismyndigheten och länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill även framföra följande. Att lagstifta om fler möjliga myndighetsåtgärder, exempelvis att genomföra tillsynsbesök inom ramen för tillsynslagen och att polisen kan besluta att avliva djur, skapar förväntningar på att myndigheterna ska använda dessa verktyg i stor utsträckning. Det är svårt att bedöma konsekvensen av vad det innebär att skapa en förväntansbild som sedan inte uppfylls av olika anledningar. Även om flera av förslagen kan effektivisera myndighetsutövningen i vissa delar, innebär det även ökade förväntningar att fler beslut om åtgärder ska meddelas.

Konsekvenser för en hållbar utveckling i länet

Förslagen leder inte till några generella konsekvenser inom området.

Miljömässiga konsekvenser

Länsstyrelsen ser inte att Statskontorets förslag skulle leda till miljömässiga konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Ökade arbetsuppgifter inom tillsynlagen ökar också kostnaderna för länsstyrelserna. Om tillfälliga omhändertaganden införs så att fler omhändertaganden kan genomföras jämfört med idag och att den totala kostnaden det medför, som enligt rapporten ska belasta länsstyrelsernas förvaltningsanslag, leder det till stora kostnader för länsstyrelserna avseende uppställnings- och transportkostnader, arbetskostnad för djurhemspersonal, kostnad för veterinärbesiktning och kostnad för mentalbesiktning m.m.

Konsekvenser för social hållbarhet

Förslaget kan uppfattas som en rättsförlust för enskilda djurägare, eftersom beslut verkställs direkt oavsett om det överklagas eller inte.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Malin Almqvist med länsveterinär Fredrik Holm som föredragande. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Stefan Carlsson och länsjurist Carolin Forsman medverkat.

Malin Almqvist
Länsråd

Fredrik Holm
Länsveterinär